

Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№ 4 (286) квітень 2014

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

*Шановні Друзі!
УЕА "Зелений світ" і
редакція газети "Зелений Світ"
вітають вас з прийдешнім
Світлим Великоднем.*

Нехай Господь береже Вас від напасті.

Хай воскресне Україна!

Христос воскрес! Воістину воскрес!

Голова УЕА "Зелений світ"

Ю. Самойленко

Головний редактор газети "Зелений Світ" В. Шкаргенко

ГАЗЬКА ДЕКЛАРАЦІЯ ЗА ПІДСУМКАМИ ЗУСТРІЧІ ВЕЛИКОЇ СІМКИ

1. Ми, лідери Канади, Франції, Німеччини, Італії, Японії, Сполученого Королівства, Сполучених Штатів Америки, Президент Європейської Ради та Президент Європейської Комісії, зустрілися в Гаазі для підтвердження нашої підтримки суверенітету, територіальній цілісності та незалежності України.

2. Міжнародне право забороняє захоплення частини території чи всієї території іншої країни із застосуванням примусу чи сили. Діяти так — означає порушувати принципи, на яких будується міжнародна система. Ми засуджуємо протизаконний референдум, проведений у Криму всупереч конституції України. Ми також рішуче засуджуємо протизаконну спробу Росії анексувати Крим, усупереч міжнародному праву та конкретним міжнародним зобов'язанням. Ми не визнаємо ані референдуму, ані спроби анексії.

3. Сьогодні ми ще раз наголошуємо, що дії Росії матимуть серйозні наслідки.

Очевидне порушення міжнародного права є серйозним викликом верховенству права в усьому світі та має викликати тривогу всіх націй. У відповідь на порушення Росією суверенітету та територіальної цілісності України ми наклали цілу низку санкцій проти Росії та тих осіб і інституцій, які за ці порушення відповідальні. Якщо Росія продовжить ескалацію ситуації, ми готові інтенсифікувати дії, зокрема скоординовані санкції щодо конкретних галузей, які матимуть дедалі більший вплив на російську економіку.

4. Ми нагадуємо Росії про її міжнародні зобов'язання і про її відповідальність, зокрема щодо світової економіки. Росія має здійснити чіткий вибір. Дипломатичні шляхи для деескалації ситуації залишаються відкритими, і ми закликаємо російську владу використати їх. Росія має шанувати територіальну

Ст. 2

Квітень

- 1 - День сміху.
- Міжнародний день птахів
- 2 - Всесвітній день поширення інформації про проблему аутизму
- 6 - День геолога
- 7 - Благовіщення Пресвятої Богородиці.
- Всесвітній день здоров'я
- 8 - Собор Архангела Гавриїла
- 11 - Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів
- 13 - Вхід Господній у Єрусалим. Вербна неділя
- 18 - Страсна п'ятниця.
- Міжнародний день пам'яток і визначних місць
- 19 - День довкілля
- 20 - Світле Христове Воскресіння. Великдень
- 22 - Міжнародний день Матері-Землі
- 23 - 130 років від дня народження І. І. Шмальгаузена, українського біолога, зоолога, теоретика еволюційного вчення
- 26 - День Чорнобильської трагедії
- 29 - День пам'яті жертв застосування хімічної зброї

ЛІСОВІ ПОЖЕЖІ МОЖУТЬ ПОШИРИТИ ЧОРНОБИЛЬСЬКУ РАДІАЦІЮ

Лісові пожежі провокують загрозу розповсюдження радіоактивності від Чорнобильської АЕС, стверджують американські вчені, стаття яких опублікована в науковому журналі Oecologia.

Такого висновку вони дійшли, працюючи в рамках програми з вивчення наслідків катастрофи на Чорнобильській і Фукусімській АЕС.

Зокрема, дослідники встановили, що радіаційне опромінення вплинуло на бактерії, які займалися розкладанням листя: так, тепер опале листя фактично не розкладається, а лише сохне.

На думку вчених, це може призвести до появи повномасштабної лісової пожежі, в результаті якої радіоактивне забруднення зможе отримати подальше розповсюдження.

За матеріалами: Газета.Ru

ЩОДО ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Голова Громадської ради при Держатомрегулювання України звернувся до Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Парубія А.В. і керівництва державою зі зверненням. У ньому Рада висловила занепокоєння ситуацією у країні через події навколо Українсько-російських відносин та винесла пропозиції стосовно посилення енергетичної безпеки України.

Події останнього місяця показали, що до вже традиційних політичних, економічних, торговельних, інформаційних елементів тиску на Україну, керівництво Російської Федерації вдалось до прямої військової агресії та інтервенції. Немає жодних сумнівів у тому, що найближчим часом цей тиск посилиться.

Енергетична безпека завжди була головним компонентом національної безпеки. Проте, непрофесіоналізм та відвертий саботаж попередньої влади призвели до того, що національний паливно-енергетичний комплекс має високу залежність від постачань російських енергетичних ресур-

Ст. 3

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»
Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія KB
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№
Адреса: Контрактова пло-
ща, 4, Київ-70,
для листування: 002, Київ,
а/с №84
тел.289-16-80

E-mail:

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами
матеріалів, можуть не збігатися
з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються. Листування
з читачами лише на сторінках
газети.

Надруковано УЕА «Зелений
світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються
матеріали з інтернет-видань:
Кореспондент.net; Майдан-
ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обо-
зреватель», Експрес online, eko
portal.

УЕА «Зелений світ» створе-
на в 1988 році як реакція суспіль-
ства на жаклиний екологічний
стан в Україні, спричинений
Чорнобильською катастрофою
1986 року. Асоціація є членом
Міжнародної федерації «Друзі
Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була,
на час створення, одним з най-
перших неформальних антире-
жимних видань, в якому відкри-
валася правда про стан здоров'я
нації та екологічні негаразди
в країні. Газета стала рупором
демократії. В епоху тотального
замовчування та брехні на наших
шпальтах відкривалися жахні
картини радянської дійсності.

Початок на ст. 1

ГАЗЬКА ДЕКЛАРАЦІЯ...

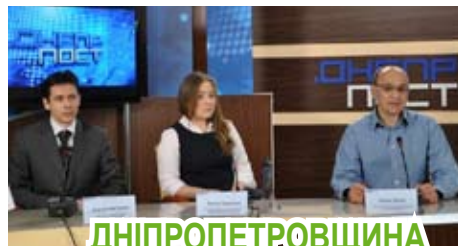
цілісність та суверенітет України, почати
дискусії з Урядом України та відкритися
пропозиціям щодо міжнародного посеред-
ництва та моніторингу, які би спрямовува-
лися на розв'язання будь-яких законних
запекоексь.

5. Підтримка Росії щодо спрямування
спеціальної моніторингової місії ОБСЄ до
України є кроком у правильному напрямі. Ми
з нетерпінням очікуємо якнайшвидшого роз-
гортання цієї місії, що дозволить полегшити
діалог на місці, зменшити напругу та сприяти
нормалізації ситуації. Ми також закликаємо
всі сторони забезпечити безпеку і безпеч-
ність доступу Спеціальної моніторингової
місії на всій території України для реалізації
свого мандату.

6. Нашу Групу було сформовано за-
вдяки спільним поглядам та спільній відпо-
відальності. В останні тижні дії Росії їм не
відповідають. За цих обставин ми не будемо
брати участі у запланованому саміті в Сочі.
Ми призупиняємо нашу участь у форматі
Великої вісімки доти, доки Росія не змінить
свого курсу та не буде знову створено серед-
овища, в якому Велика вісімка зможе мати
осмислену дискусію. Ми знову зустрінемося
у форматі Великої вісімки, як і планувалося, у
червні 2014 року у Брюсселі, аби обговорити
нашу широкую спільну програму. Ми також
порадили нашим міністрам закордонних
справ не відвідувати квітневу зустріч у Мо-
скві. Окрім цього, ми вирішили, що міністри
енергетики Великої сімки зустрінуться для
обговорення шляхів зміцнення нашої колек-
тивної енергетичної безпеки.

7. Водночас ми твердо стоїмо у нашій
підтримці народу України, який прагне
відновити єдність, демократію, політичну
стабільність та економічний добробут у своїй
країні. Ми вітаємо амбітну програму реформ
українського уряду, і підтримуємо її
виконання — у момент, коли Україна прагне
розпочати новий етап у своїй історії — на
основі широкої конституційної реформи,
вільних та чесних президентських виборів у
травні, просування прав людини та шануван-
ня національних меншин.

8. Міжнародний валютний фонд відіграє
центральною роль, що вестиме міжнародні
зусилля для підтримки українських реформ,
зменшення економічної вразливості України
та кращого інтегрування країни — як ринко-
вої економіки — до багатосторонньої систе-
ми. Ми рішуче підтримуємо роботу МВФ з
українською владою та спонукаємо сторони
до знаходження швидкого завершення пе-
реговорів. Підтримка МВФ буде ключовою
для відкриття можливостей додаткової
підтримки з боку Світового банку, інших
міжнародних фінансових інституцій, ЄС та
двосторонніх джерел. Ми залишаємося єдині
в нашій рішучості надати потужну фінансову
підтримку Україні, скоординувати нашу тех-
нічну допомогу та надати допомогу в інших
сферах, зокрема для зміцнення торгівлі та
посилення енергетичної безпеки.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА ПРИЄДНУЄТЬСЯ ДО МІЖНАРОДНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО РУХУ

25 березня в медіа центрі «ДНІПРО
ПОСТ» відбулася прес-конференція «Дні-
пропетровщина приєднується до Міжнарод-
ного європейського руху».

У прес-конференції взяли участь:

- Олексій Ангурець, директор асоціації
Зелений Світ / Друзі Землі України
- Павло Хазан, член виконавчого комітету
федерації Друзі Землі Європи
- Олена Чертілін, представник Євро-
пейського Студентського Форуму AEGEE
(Association des tats G n raux des tudants
de l'Europe)

Павло Хазан сказав:

Україна має бути в Європі не тільки гео-
графічно, а й політично. І зараз ми є свідками
того, що Україна вже робить кроки до вступу
в Європейський союз — частковий договір
про асоціацію з ЄС ми вже підписали. Дипло-
мати та органи державної влади працюють
над тим, щоб Україна підписала всю угоду
цілком. Ми розуміємо, що одна справа — це
декларації того, що для України повинна
бути спрощеною процедура вступу до ЄС, й
інше — реальні механізми і алгоритми вступу
країни до Європейського Союзу. Крім того,
варто звернути увагу і на те, що всередині
Європейського Союзу ситуація зараз теж
непроста.

Так як ми займаємося питаннями між-
народного співробітництва вже більше 20
років і «Зелений світ» є членом міжнарод-
ної організації «Друзі Землі», ми робили і
робимо все можливе для того, щоб Україну
наблизити до Європейського Союзу.

Міжнародний європейський рух — одна
з найбільш цікавих і старих організацій, яка
зареєстрована ще в 1948 році, і яка ставить
за мету розвиток європейських цінностей. Ми
виступаємо за розвиток європейського руху
в Україні. І першими реагують громадські
організації як найбільш демократичні.

Олена Чертілін сказала:

Організація «Європейський рух Украї-
ни» є унікальною, оскільки це — платформа
для спілкування між політичними партіями
і громадянським сектором. І в такій коопе-
рації організація може створювати спільну
позицію, яку буде виражати європейським
інституціям і інституціям своєї країни. Саме
це — одна з унікальних особливостей органі-
зації. І, незважаючи на те, що цю організацію
в Україні планували відкривати раніше, зараз
момент підвищеної актуальності для цієї
організації.

Я уявляю молодіжну частину ініціативи
цієї організації. Я уявляю організацію «Єв-
ропейський Студентський Форум», і ми вва-
жаємо, що молоді повинні мати достатньо
вагоме слово — зокрема, у прийнятті рішень,
які потім будуть втілюватися в життя, оскільки
у нас завжди є свіжий погляд. Можливо, у
нас є та креативна енергія, яка
буде змушувати організацію і

Початок на ст. 1

ЩОДО ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

сів, зокрема, природного газу (залежність 56%) та свіжого ядерного палива (майже 100%). Така залежність від паливно-енергетичних ресурсів країни-агресора загрожує національній безпеці України.

Враховуючи вище зазначене, Громадська Рада при Держатомрегулювання України пропонує якнайшвидше вжити таких заходів:

Перегляд планів будівництва енергоблоків №3 та 4 Хмельницької АЕС з реакторною установкою типу ВВЕР-1000/В-392. Результати конкурсу на вибір реакторної установки та, відповідно, усі подальші рішення, що стосуються реалізації проекту, мають бути скасовані, оскільки обрана реакторна установка не відповідає сучасним вимогам безпеки та значно поступається існуючим аналогам, зокрема EPR-1500 (AREVA, Франція) та AP-1000 (Westinghouse, США). Крім того, відповідно до Постанови Колегії Держатомрегулювання України № 10 від 14.06.2013 р., нові активні та пасивні системи безпеки фізично не можливо реалізувати на відповідних відмітках в існуючих будівельних конструкціях.

Продовження та розширення кваліфікації ядерного палива для українських АЕС за технологією компанії «Westinghouse». Розширення кваліфікації та використання для українських АЕС свіжого ядерного палива, виробленого за технологією «Westinghouse» дозволить скоротити імпорту ядерного палива з РФ і, таким чином, знизити залежність від монопольного постачальника.

Відновлення реалізації проекту будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП) України. На сьогоднішній день відпрацьоване ядерне паливо з трьох українських АЕС (Хмельницької, Рівненської та Южно-Української) вивозиться на тимчасове зберігання (від реакторних установок типу ВВЕР-1000) та переробку (від реакторних установок типу ВВЕР-440) до РФ. У результаті цього Україна щорічно перераховує РФ більше 100 млн. долл. США з тенденцією до постійного збільшення вартості цих послуг.

Прийняття пакету законопроектів, спрямованих на прискорення впровадження заходів з енергозбереження, зокрема:

Прийняття Законопроекту № 3013 про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо впровадження енергоефективних заходів у бюджетних установах);

Прийняття Законопроекту № 3014 про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо впровадження енергоефективних заходів у бюджетних установах);

Прийняття Законопроекту № 3580 про енергетичний аудит;

Прийняття Закону про комерційний облік теплової енергії, води та водовідведення у сфері комунальних послуг.

При цьому у законопроектах повинні бути чітко визначені механізми повернення позик бюджетними установами за

рахунок досягнутої економії паливно-енергетичних ресурсів. Для цього необхідно закріпити базовий рівень споживання ПЕР, як референтний рівень. Крім цього, необхідно визначити механізми, в тому числі фінансові, встановлення теплових та газових лічильників, а також лічильників водопостачання.

Реалізація зазначених заходів дозволить скоротити імпорту ядерного палива з РФ, відмовитись від спільних проектів у сфері атомної енергетики, які призведуть до посилення залежності України від РФ, зменшити витрати на послуги із зберігання та переробки відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР українських АЕС та започаткувати впровадження заходів з ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження у всіх секторах країни.

Члени Громадської Ради при Держатомрегулювання України готові долучитися до підготовки відповідних рішень задля підвищення енергетичної незалежності України.

ЗАПОВІДНІ ТЕРИТОРІЇ В ОБЛАСТЯХ ЗАЛИШИЛИСЬ БЕЗ ОХОРОНИ?

В областях відсутні органи, які б, відповідно до чинного законодавства, мали повноваження займатись створенням і охороною заповідних територій. Такого висновку дійшли експерти МБО «Екологія — Право — Людина» (надалі — ЕПЛ) під час дослідження наслідків проведення адміністративної реформи у сфері охорони навколишнього природного середовища в Україні.

«Найбільш втратою в галузі охорони навколишнього природного середовища, внаслідок проведення адміністративної реформи, стала ліквідація управлінь Міністерства екології та природних ресурсів України з передачею їхніх повноважень департаментам екології та природних ресурсів, створених при обласних державних адміністраціях, — розповідає виконавчий директор ЕПЛ Олена Кравченко. — Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації повноважень органів виконавчої влади у сфері екології та природних ресурсів, у тому числі на місцевому рівні» від 16.10.2012 р., внесені зміни у низку базових «екологічних» законів, а також законодавчих актів України, які регулюють питання діяльності ключових органів державної влади з метою приведення їх у відповідність прийнятим нововведенням. Втім, даним нормативно — правовим актом зміни у Закон України «Про природно-заповідний фонд України» не внесено. Відповідно, не можуть бути реалізовані повноваження, неправомірно прописані у положеннях

про департаменти, передбачені Законом України «Про природно-заповідний фонд України».

«Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України», єдиним уповноваженим органом державного управління в галузі організації, охорони та використання природно-заповідного фонду є Мінприроди та його територіальні органи, ліквідовані рік тому, — продовжує Наталія Проць. — 8000 заповідних територій сьогодні займають близько 6% від площі України і очевидно, що декілька співробітників в Міністерстві екології та природних ресурсів не мають змоги опікуватись такою кількістю територій, тим паче займатись створенням нових об'єктів ПЗФ». Окрім того, обласні управління Мінприроди — єдині органи, які володіли архівами природно-заповідного фонду. Плачевним наслідком проведення адміністративної реформи є невизначеність подальшої долі цих архівів. В частині областей матеріали із заповідних територій передані в державні архіви, щодо жіншої частини — зацікавлені особи не володіють інформацією щодо їхнього місця знаходження.

«На нашу думку, втрата контролю Мінприроди над заповідними територіями не є випадковою, — додає Олексій Василюк. — Чимало скандальних справ щодо будівництва маєтків у різних областях пов'язані саме із заповідними територіями. І завжди головними органами, що ставали на заваді наданню ділянок в заказниках і нацпарках, були органи Мінприроди. Вони і сьогодні мають контролювати, щоб ділянки не відводились у заповідних територіях. Тільки от самих органів вже нема».

У Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» вказано, що частка заповідних територій в Україні є недостатньою і залишається значно меншою, ніж у більшості країн Європи, де площі, зайняті під природно-заповідні території, становлять у середньому 15 відсотків. Втім, даним законом чітко визначене завдання щодо розширення площі природно-заповідного фонду до 10 % у 2015 році та до 15 % загальної території країни у 2020 році. Проте, на превеликий жаль, це лише теоретичні положення, далекі від реального втілення їх на практиці.

Експерти ЕПЛ продовжують аналіз проведення адмінреформи в галузі охорони довкілля. З подальшими результатами свого дослідження ЕПЛ ознайомить зацікавлених найближчим часом.

Реформа державного управління в Україні у 2009-2012 роках почалася з прийняття Указу Президента України від 9 грудня 2010 р. «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» та прийняття закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації повноважень органів виконавчої влади у сфері екології та природних ресурсів, у тому числі на місцевому рівні».

Мета програми — сприяти участі об'єднань громадян у здійсненні моніторингу діяльності органів публічної влади, захисті й лобюванні спільних інтересів різних соціальних груп.

ЗАГРОЗИ, ЗАВДАННЯ ТА ПЛАН ДІЙ

Людство і Україна на порозі 3-го тисячоліття зустрілися з новими викликами: деградація і вичерпання природних ресурсів; зміна клімату та руйнування первинної біосфери; інтенсифікація транспортних потоків та загрози, пов'язані із розвитком енергетики, в т.ч. відновлюваної, технологій. У той же час загострилися проблеми, пов'язані із забрудненням довкілля, старінням інфраструктури та об'єктів енергетики і промисловості, видобутком руд та вуглеводнів, інтенсифікацією агродіяльності, деградацією екосистем. Ці виклики загрожують у найближчій перспективі увійти в кожен дім і фундаментальним чином міняють наші уявлення про безпеку. Метою даної записки є конденсоване визначення стану довкілля та завдань стосовно кардинального поліпшення ситуації на засадах екосистемного підходу новим керівництвом Мінприроди, а також втілення наближення підходів екополітики та практики в Україні із Євросоюзу.

Стан справ

Критичним є стан окремих типів екосистем та ресурсів:

Вод (рік та морів — вони забруднені та втратили здатність до відновлення природним чином, зростає забруднення підземних вод);

Грунтів (майже половина орних земель зазнає ерозії, вони забруднені, катастрофічними є втрати гумусу);

Степів як біому (фізично знищено на 95 % території первинного поширення; має місце перевипас та новітнє руйнування в зв'язку з розвитком агрокомплексів, об'єктів енергетики, тощо);

Прибережних екосистем (приморських і річкових — у зв'язку із рекреаційним та котедним освоєнням та розвитком енергетики);

Біоресурсів морів (в зв'язку із надмірним виловом, забрудненням та інтенсивною антропогенною діяльністю).

Атмосферне повітря знову стає більш брудним (в зв'язку з старінням обладнання та ігноруванням нормативно-правових вимог).

Незадовільним є стан лісів, обсяги рубок та тотальне прибирання з лісів мертвої деревини, що є середовищем існування маси важливих для підтримання лісової екосистеми видів. Обсяги санітарних рубок, які не потребують ретельного погодження, перевищують обсяги рубок головного користування. Використовуються не вірусні, а хімічні засоби боротьби з шкідниками, що призводять до знищення практично всього живого у лісах.

Наростає навантаження на природні комплекси приміських територій (Київська агломерація, ПБК), Карпат, Полісся.

Збільшується площа і наростають загрози, пов'язані з діяльністю полігонів з відходами, кар'єрами та териконами.

Інституційна та правова система охорони довкілля зруйнована, що призвело до тотального нищення довкілля, виснаженого і практично безконтрольного використання ресурсів, унеможливлення захисту екологічних прав та довкілля правовими інструментами.

В Україні на сьогодні відсутній інститут попередження негативного впливу на довкілля господарської діяльності, роль якого раніше частково виконувала державна екологічна експертиза. У зв'язку із цим органи, що приймають екологічно-важливі рішення, не враховують ні наслідки для довкілля від реалізації проєктів, ні позицію громадськості. Така ситуація не лише становить загрозу екобезпеці громадян України і підриває інвестиційний клімат, але й порушує міжнародні зобов'язання держави.

Вже майже п'ятнадцять років Україна є стороною Оргуської конвенції, а у 2011 році в Україні вступив в силу один із найпрогресивніших у світі законів про доступ до публічної інформації. Тим не менше, проблема доступу до документів, що знаходяться у володінні Мінприроди та підпорядкованих йому органів, залишається актуальною і надалі.

Адміністративна реформа, розпочата у 2010 році, призвела до ліквідації обласних управлінь Мінприроди України і створення при обласних державних адміністраціях департаментів екології та природних ресурсів, де нові «довкільні» департаменти в багатьох областях створені для того, щоб не заважати втіленню небезпечних проєктів. Також внаслідок адміністративної реформи ліквідована Державна служба заповідної справи, яка відповідала за 6 % площі України, зайнятих природно-заповідним фондом.

Проводилася імітація стандартизації підходів екологічної політики та практики в Україні із країнами Євросоюзу, нехтуючи законодавчою базою. Реалізація та результати проєктів, підтриманих Євросоюзом, залишалися на папері, оскільки не було політичного бажання проводити реформи. Результати багатьох національних проєктів містили у собі корупційний зміст, головним завданням яких була видимість результатів та відмив грошей.

Наростають ефекти хронічних впливів чинників — шумів, випромінювань, вібрацій, забруднень всіх сфер у зв'язку з діяльністю транспорту, енергетики, промисловості. В той же час, такі впливи не контролюються. Забудова міст, населених пунктів та котедних містечок здійснюється хаотичним чином, без врахування вимог щодо енергоефективності та збереження ландшафту і біотичних комплексів, створюючи загрози для довкілля. Наростають загрози, пов'язані із функціонуванням газових, нафто- та авіакотранспортних систем, старінням обладнання ядерних реакторів, продовженням експлуатації ТЕС на вугіллі, старих автомобілів. Наростають загрози, пов'язані із старінням гребель гідроелектростанцій. Наростає фрагментація природних екосистем, що загрожують катастрофічною втратою біорізноманітності.

ЗАВДАННЯ МІНІСТРУ:

А. У зв'язку із незадовільним станом природного довкілля та ресурсів необхідно:

Вжити заходів щодо поступового повного припинення забруднення гідросфери України. Водотоки, озера, моря — не каналізаційні відстійники!

Здійснити перехід на басейновий принцип управління водними басейнами.

Розробити та втілити заходи щодо максимального відновлення заплавних, прибережних та приморських екосистем.

Забезпечити охорону земель/грунтів.

Здійснити перехід на оселищний (екосистемний) принцип охорони біорізноманіття, в т.ч. на законодавчому рівні.

Організувати діяльність щодо збереження степів, в т.ч. на законодавчому рівні.

Здійснити масштабну консервацію деградованих орних земель, у першу чергу в Степовій зоні України шляхом залуження.

Відновити втрачену на сьогодні мережу пожезахисних лісосмуг.

Організувати оголошення тимчасового мораторію на здійснення риболовлі на окремих акваторіях.

Здійснити кроки щодо заповідання морських екосистем.

Вжити заходи задля збереження біоресурсів, в т.ч. шляхом запровадження тимчасового мораторію на полювання на окремих мисливських угіддях.

Втілити заходи щодо поступового зменшення забруднення атмосферного повітря.

Зупинити темпи вирубки лісів (і передусім, санітарні рубки), зупинити створення лісонасаджень на степових ділянках (вкриті природною трав'янистою рослинністю території в степовій зоні України).

Зупинити використання хімічних засобів боротьби зі шкідниками лісу.

Організувати розроблення пропозицій щодо обмеження розвитку Київської урбоагломерації та її екологізацію.

Забезпечити огляд виконання та корегування регіональних екопрограм та програм розвитку екомережі.

Забезпечити екологізацію курортно-рекреаційної діяльності.

Здійснити кроки щодо модернізації полігонів розміщення відходів та мінімізації розширення кар'єрів, рудників, хвостосховищ, териконів.

Підвищити ступінь захищеності видів рослин та тварин Червоної книги України шляхом підвищення їхньої захищеності, а також — популяризація збереження цих видів серед населення.

Покращити методологію підготовки проєктів організації територій об'єктів ПЗФ, забезпечити введення стандартизованих європейських принципів охорони та використання природних ресурсів.

Завершити створення задекларованих раніше територій природно-заповідного фонду, а також продовжувати роботу щодо розширення мережі ПЗФ, звертаючи увагу на цілісність і репрезентативність об'єктів.

Б. Стосовно інституційних та правових аспектів сфери екополітики в Україні

Початок на ст. 4

склалася ситуація, яка вимагає негайного:

Запровадження європейської системи оцінки впливу на навколишнє середовище, в тому числі стратегічної, яка би забезпечувала ефективне врахування прогнозованих впливів запланованої діяльності на довкілля та відповідної думки громадськості органом, що приймає рішення про погодження такої діяльності.

Забезпечення неухильного і негайного виконання міжнародних зобов'язань держави за усіма ратифікованими багатосторонніми угодами у сфері охорони довкілля та іншими міжнародними договорами.

Забезпечення неухильного виконання органами Мінприроди України вимог законодавства про доступ до публічної та екологічної інформації, в тому числі, відмови від практики незаконного обмеження доступу до інформації, відмов у доступі до документів, ігнорування положень про активне поширення інформації про свою діяльність через офіційні веб-сайти.

Виконання дослідження адмінреформи в частині міністерств та інших ЦОВВ, що прямо чи опосередковано пов'язані з охороною довкілля, та вироблення низки рекомендацій щодо її корегування, забезпечення відновлення системи територіальних органів.

Переорієнтування політичного вектору Мінприроди України в напрямку невиснажного використання природних ресурсів, екологізації діяльності та відновлення природного довкілля.

Узагальнення матеріалів виконання Основних засад (Стратегії) державної екологічної політики України на період до 2020 року та, при потребі, її корегування.

Відновлення Державної служби запобігній справи України як державного та передачі їй всіх об'єктів ПЗФ.

В. Стосовно зароз та ризиків діяльності в окремих секторах щодо довкілля потрібно:

Законодавчим чином забезпечити діяльність у сфері екобезпеки.

Вжити заходи щодо принципового переходу на енерго- та ресурсоефективні технології.

Проводити заходи щодо екологізації сільського господарства, а також містобудівної і будівельної галузей.

Забезпечити екстрені заходи щодо врахування ефекту старіння інфраструктури та об'єктів, зокрема гребель та ядерних реакторів.

Мінімізувати фрагментацію природних екосистем, що загрожує катастрофічною втратою біорізноманіття, підтримувати розвиток екомережі.

Г. Стосовно СИСТЕМНИХ РІШЕНЬ у СФЕРІ ДОВКІЛЛЯ ТА ЕКОПОЛІТИКИ

Беручи до уваги критичний стан довкілля та діяльності в сфері, очікування суспільства, оприлюднені на Євромайдані щодо важливості розбудови держави з високою якістю життя, вважаємо необхідним:

Здійснити кроки щодо забезпечення пріоритетності сфери екополітики та ролі природного довкілля, зокрема, шляхом:

- інтегральної реорганізації Мінприроди в Міндовкілля, передбачивши управлін-

ня водними, в т.ч. морськими, та лісовими ресурсами, природно-заповідним фондом, надрами, ведення екомоніторингу та впровадження заходів щодо змін клімату, передбачивши передпорядкування Управління гідрометеорології (з відання ДСНС);

- введення міністра довкілля в склад РНБО;

Виділення в складі КМУ посади віцепрем'єра, відповідального за блок довкілля, енергетики, сільського господарства.

Проводити заходи щодо стандартизації підходів екологічної політики та практики в Україні із країнами Євросоюзу.

Впровадити екоімператив при прийнятті будь-яких рішень, пов'язаних з довкіллям.

Забезпечити перегляд стратегічних рішень, котрі мають вплив на довкілля, на предмет їхньої екологічності.

Забезпечити послідовний перехід на відновлювану енергетику та енергоощадливість, здійснити перегляд Енергостратегії на основі критеріїв енергоефективності та екосистемності.

Здійснити дослідження, та, при потребі, перегляд рішень, пов'язаних із ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи.

Вважати критерії, пов'язані із якістю життя та збереженням природи, базовими при розрахунку індексів розвитку держави та суспільства.

ВГО «Національний екологічний центр України»

ГО «Дунайсько-Карпатська Програма» Всесвітнього фонду природи WWF

МБО «Екологія – Право – Людина»

Початок на ст. 2

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА ПРИЄДНУЄТЬСЯ ДО МІЖНАРОДНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО РУХУ

наше суспільство рухатися вперед.

Молодь, звичайно, зацікавлена в європейському шляху розвитку, у відкритій економіці, у відкритому робочому просторі і в підвищенні рівня освіти в нашій країні до європейського. І, разом з тим, найбільш цікаво нам жити у відкритому прозорому суспільстві, де ми зможемо взаємодіяти з нашими властями. Слова «європейські цінності» для нас — не порожній звук.

Олексій Ангурець сказав:

Кілька тижнів тому Україну відвідала міжнародна делегація Європейського руху. Під час візиту відбулися зустрічі з різними політичними і громадськими організаціями. Ми також брали в цьому участь. Саме під час приїзду і було

сформовано ядро організації, яке і буде займатися організацією Європейського руху в Україні.

Вже попередньо заплановані установчі збори на травень, і практично щотижня ми проводимо зустрічі в Києві — дніпропетровська організація бере в них участь через скайп. Вже розроблено чернетку статуту організації, і сьогодні ввечері відбувається чергова зустріч з президентом організації.

Зараз Дніпропетровськ — це та критична точка на карті України, яка багато в чому вирішує подальшу долю України в цілому: і східних, і південних областей. Зараз, коли ми практично знаходимося в стані інформаційної війни з Російською Федерацією, коли ми фактично втратили частину території, дуже важливо проводити зважену, але постійну і досить жорстку інформаційну кампанію про те, що таке Європа, навіщо вона нам і що означатиме рух України в європейському напрямку. Я вважаю, що критично важливо займатися цим найближчим часом.

Україна може бути не тільки «молодшим братом» у відносинах з європейським суспільством, Україна останнім часом продемонструвала, що її вміння відстоювати власні інтереси може стати прикладом і для Європи.

АРХІВИ ОБЛАСНИХ УПРАВЛІНЬ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ ЗНИКЛИ?

Доля архівів державних управлінь охорони навколишнього природного середовища в областях залишається невизначеною. Такого висновку дійшли експерти МБО «Екологія — Право — Людина» (ЕПЛ) під час дослідження наслідків адміністративної реформи для довкілля України.

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2013 р. № 159 «Про ліквідацію територіальних органів Міністерства охорони навколишнього природного середовища» 17 травня 2013 року в Україні припинили існування обласні управління Міністерства екології та природних ресурсів України.

«Проте, жоден законодавчий акт не говорить, куди мають подітись архіви матеріалів щодо дозвільних документів, місць складування відходів, територій природно-заповідного фонду та інших напрямків роботи колишніх держуправлінь, — розповідає виконавчий директор ЕПЛ Олена Кравченко. Тепер ці матеріали, в найгіршому випадку, пропадуть чи будуть розпорошені в різних адміністраціях, а в найкращому — будуть передані в обласні архіви, якщо для цього знайдуться кошти.»

«Сьогодні в Україні існує більше 7000 територій природно-заповідного фонду. Загалом їх площа становить біля 7 % від площі України. Всі матеріали щодо цих територій донедавна зберігались в обласних управліннях Мінприроди і тільки в них. Дана інформація відсутня в Інтернеті, бібліотеках і в будь-яких інших доступних пересічним українцям, місцях, — додає Олексій Василіук.

Експерти ЕПЛ продовжують з'ясовувати долю обласних екологічних архівів та аналіз проведеної адмінреформи в галузі, що стосується охорони довкілля.

Олена Кравченко

СИТНИЙ Сніданок ДОПОМОЖЕ ЗАВАГІТНІТИ – ВЧЕНІ

Жінкам, яким не вдається завагітніти через полікістоз яєчників, ізраїльські вчені радять зробити сніданок калорійнішим.

Пересунувши великий прийом їжі на ранок, можна відрегулювати рівень інсуліну, тестостерону та інших гормонів, що впливають на фертильність.

Про це пише The Telegraph із посиланням на журнал Clinical Science.

Вчені з Єврейського інституту Єрусалима та Університету Тель-Авіва протягом 12 тижнів спостерігали за 60 жінками. Половина учасниць їла ситні страви (близько 980 калорій) на сніданок, половина — на обід. Добова кількість калорій для всіх добровольців була однаковою — 1800.

З'ясувалося, що рівень глюкози в крові та інсулінорезистентність у жінок із групи «великого сніданку» знизилася на 8%. Рівень тестостерону в них упав приблизно на половину. Овуляції відбулися значно в більшій кількості жінок, ніж серед представниць «обідньої» групи.

Полікістоз яєчників вражає 6-10% жінок репродуктивного віку. Він викликає зростання рівня чоловічих гормонів, призводить до порушень менструального циклу, проблем із зачаттям та діабету.

ШТУЧНА СТИМУЛЯЦІЯ ПОЛОГІВ ЗБІЛЬШУЄ РИЗИК АУТИЗМУ

Вчені з Медичного центру Університету Дюка дійшли висновку, що штучна стимуляція пологів може призвести до аутизму у дітей, повідомляє The Detroit News.

Під час дослідження було проведено аналіз понад 625 тисяч пологів і документованих за шкільними записам проявів аутизму у подальшому житті дітей із Північної Кароліни. Усього було виявлено 5,5 тисячі таких дітей.

З'ясувалося, що ризик аутизму у дітей, народжених за допомогою штучної стимуляції пологів, набагато вищий, ніж в інших. Ризик появи аутичних особливостей був вищий у тих дітей, хто був народжений зі стимулюванням початку пологів або в умовах медикаментозного впливу на характер переймів у процесі дітонародження.

Причому найчастіше ця закономірність спрацювала на хлопчиків.

«Необхідні подальші дослідження, щоб дати можливі пояснення такого зв'язку з урахуванням ускладнень вагітності, що вимагають стимуляції пологів і доз медикаментозних препаратів, що

використовуються для провокування і посилення родової діяльності», — заявили автори дослідження.

Зазначимо, що, незважаючи на серйозні порушення нервової системи, викликані аутизмом та подібними йому синдромами, діти із такими діагнозами часто виявляють здібності, що межують із геніальними, наприклад, до точних наук.

Як повідомлялося раніше, у США 14-річний Джейкоб Барнетт, у якого у два роки був діагностований аутизм, на даний час готується до захисту магістерської роботи з квантової фізики. Причому IQ Барнетта складає 170 пунктів.

СВІТОВІ ЗАГРОЖУЄ ХВИЛЯ РАКУ

Світові загрожує «хвиля раку», попереджають фахівці ВООЗ. Вони також наголошують, що уряди повинні розглянути можливість запровадження обмежень на алкоголь та цукор.

Світові загрожує «хвиля раку», попереджають фахівці Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ). Вони також наголошують, що уряди повинні розглянути можливість запровадження обмежень на алкоголь та цукор.

До 2035 року кількість ракових захворювань сягне 24 млн на рік, але половини із них можна було б уникнути, твердять експерти.

ВООЗ каже, що зараз існує нагальна потреба зосередитися на профілактиці раку, запровадивши заходи із боротьби із курінням, ожирінням та алкоголізмом.

Всесвітній фонд досліджень раку наголосив, що діста відіграє важливу роль у профілактиці ракових захворювань, і всі повинні це усвідомити.

14 млн людей щороку ставлять діагноз «рак», втім, згідно із прогнозами, до 2025 року ця цифра зросте до 19 млн, до 2030-го до 22 млн і до 2035-го до 24 млн.

Більша частка нових випадків захворювання припадатиме на країни, що розвиваються.

Представник ВООЗ Кріс Вайлд сказав ВВС: «Кількість випадків ракових захворювань суттєво збільшується. Переважно це пов'язано зі старінням населенням та зростанням населення планети. Погляньте, скільки коштує лікування раку, навіть у заможних країнах ці показники «зашкалюють». Профілактика — просто необхідна, а ми про неї іноді забуваємо».

ВООЗ у своєму звіті називає головні

джерела захворювань на рак, яким можна запобігти:

- Куріння
- Інфекції
- Алкоголь
- Ожиріння
- Радіація — як від сонця, так і медичних сканів
- Забруднення повітря та інші фактори навколишнього середовища
- Пізнє батьківство, те, що батьки народжують менше дітей, а матері не годують немовлят грудним молоком

Для більшості країн світу рак молочної залози є найбільш поширеною формою раку у жінок. Проте рак шийки матки домінує в більшій частині Африки.

Вірус папіломи людини (ВПЛ) є основною причиною. Як вважають, широке використання ВПЛ та інших вакцин може запобігти сотням тисяч випадків раку.

ТУБЕРКУЛЬОЗОМ ЗАХВОРЮЮТЬ БЛИЗЬКО 1 МЛН ДІТЕЙ

Дана кількість втричі перевищує кількість діагнованих випадків.

Щорічно на туберкульоз захворюють близько 1 млн дітей, стверджують американські вчені, стаття яких опублікована в науковому журналі The Lancet.

Це вдвічі перевищує оцінки, які фахівці давали протягом останніх 10 років.

Крім того, дана кількість втричі перевищує кількість діагнованих випадків.

Таким чином, приблизно дві третини випадків захворювання на туберкульоз дітей залишаються незафіксованими.

24 березня в усьому світі проводиться Всесвітній день боротьби з туберкульозом, покликаний привернути увагу суспільства до цього небезпечного легеневого захворювання.

За матеріалами: Газета.Ru

У США ВИЛІКУВАЛИ ЩЕ ОДНУ ДИТИНУ З ВІЛ

Вчені в США заявили, що їм вдалося вилікувати дитину, народжену з вірусом ВІЛ.

Це їм вдалося за допомогою агресивної терапії лише через кілька годин після народження. Деталі випадку були представлені на конференції з проблем СНІДу в Бостоні.

Лікарі повідомили, що дівчинка з Каліфорнії, якій на даний час дев'ять місяців, мабуть, вилікувалася від вірусу.

Цей випадок підтверджує успішність методу лікування, який передбачає, що швидке терапевтичне втручання може знищити вірус перед тим, як він закріпиться в організмі.

Минулого року вчені оголосили, що таким чином їм вдалося вилікувати маленьку дівчинку зі штату Міссісіпі.

Один із дослідників розповів, що клінічні випробування за участю 50 немовлят, народжених із вірусом ВІЛ, повинні початися протягом трьох місяців.

УЕА «ЗЕЛЕНИЙ СВІТ» – МОВОЮ ДОКУМЕНТІВ КГБ ЩОДО АНТИІМПЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УЕА «Зелений світ» створена в 1988 році як екологічна, правозахисна, протиперська організація. В той час українське суспільство почало виходити зі стану морального паралічу і

об'єктивно оцінювати своє місце на планеті, свою історію, національну місію й власні духовні цінності. Жахливий екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою, був тим рубіконом, коли дороги назад вже не було і перед суспільством постало завдання вижити заради майбутнього.

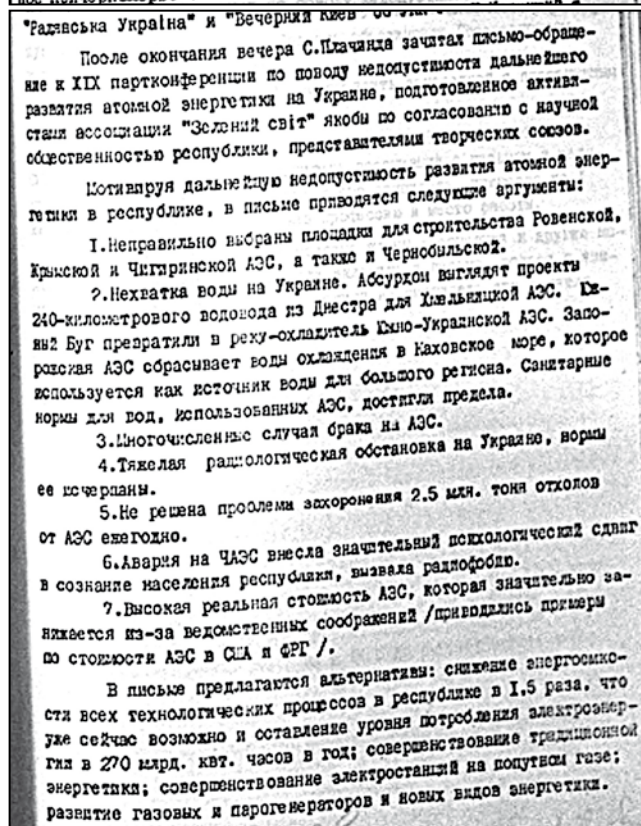
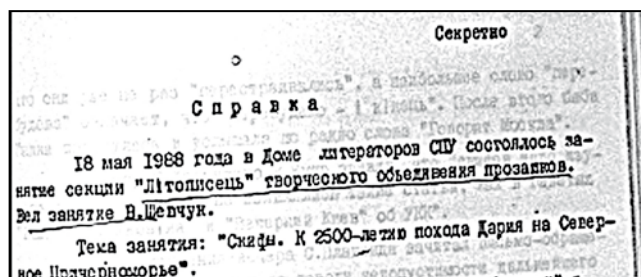
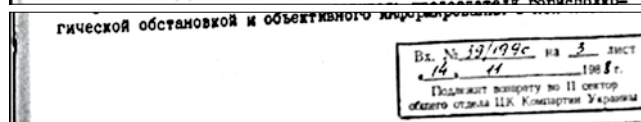
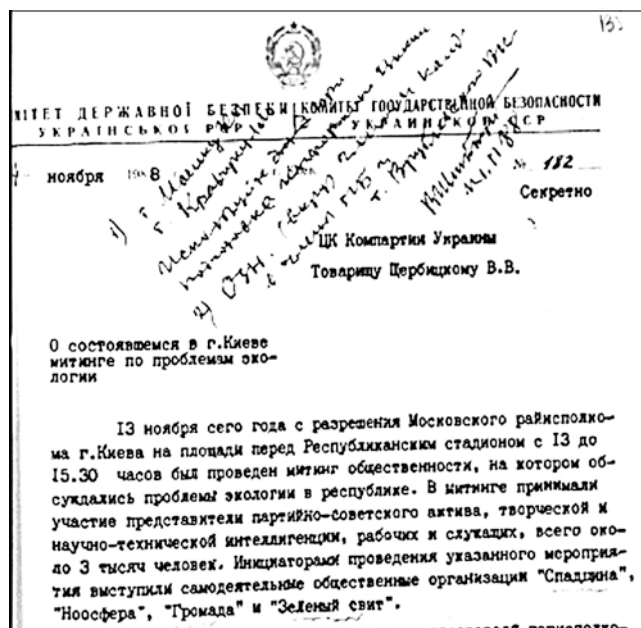
Звісно, імперська московська влада відразу взяла під свій контроль діяльність Асоціації та її активістів. Розсекречені матеріали КГБ наочно ілюструють страх імперської влади перед УЕА «Зелений світ» та її впливу на прозріння народу.

Завдяки і активістам «Зеленого світу» була відновлена державна незалежність України у 1990-му. Екологічні принципи невід'ємно переплітались з національним та культурним відродженням українського народу та його державницькими ідеями.

УЕА «Зелений світ» підтримала український Майдан 2013-2014 років не лише морально. Наші активісти брали активну участь у протестному житті, на барикадах і чисельних масових акціях.

Сьогодні Україна має шанс знову повернутися до розбудови європейської держави на принципах справедливості та верховенства права. Ми прагнемо такої держави, де громадянське суспільство реально контролює та впливає на всі гілки влади, бере участь у прийнятті рішень, має доступ до правосуддя та вільний доступ до інформації.

Навіть у час найвищого випробування України – військової інтервенції Російської Федерації на території України, УЕА «Зелений світ», як і в страшні роки есесерівського російського поневолення нашого народу, завжди буде разом зі своїм народом не лише на екологічному фронті, а, якщо доведеться, то й у бою проти російських окупантів.

В последнее время ученые гуманитарных и естественных наук институтов АН УССР проявляли повышенный интерес к более активное участие в мероприятиях, проводимых Союзом писателей Украины, а также созданием по его инициативе объединения «Литописець», «Клуб научачиноків рідної мови» и прежде всего, экологической ассоциации «Зеленый свет». Так, кроме членов СПУ В.Щербача, С.Плакчида, Н.Винграновского, И.Драча и В.Кизляка в состав инициативной группы по созданию Украинской ассоциации «Зеленый свет» вошли сотрудники учреждений АН УССР, в т.ч.: зав.отделом Института ботаники Д.Гродзинский, ученый секретарь отдела Совета по изучению производительных сил С.Дудко, зав.отделом этого же Совета Б.Пирмашиля и В.Сахаев, главный инженер Института физики

О.Коваленко, научный сотрудник Института проблем онкологии А.Петик, зав.отделением географии В.Полещук, зав.отделом Одесского отделения Института экономики В.Степанов.

По оперативным данным, наиболее активную позицию в ассоциации занимает Гродзинский, систематически посещающий большинство заседаний «Зеленого света» в СПУ, Домах кино и художников, где он выступал с резкой критикой правительственной программы по вопросам экологии и атомной энергетики в республике.

Характерным в этом отношении явилось заседание указанной ассоциации 28-29 октября с.г. в Доме литераторов СПУ с повесткой дня «Альтернатива атомной энергетики», где с аналогичных позиций выступили В.Малашенко (Институт биологии), Д.Пресображенская (Институт микробиологии), Э.Виноградова (Отделение географии), С.Ольшанский (Институт геохимии и физики минералов).

В частности, Э.Виноградова назвала в этой связи правительство Украины людьми с «двойной моралью», которые виновны за экологические последствия в республике. Сотрудники Института ядерной физики Н.Мияяло, как и Э.Виноградова, поддержал высказанную на данном заседании писателями и другими лицами идею создания на Украине «Народного фронта», общественной организации, способной, по их мнению, влиять на принятие решений, направленных на сохранение экологической и социальной ситуации в республике.

Сторонниками движения «Зеленый свет» также являются директор Института ботаники К.Сатки, зав. отделом отделения географии В.Полещук, зав.отделом СОПСа В.Максимчук, зав.отделом Института ядерных исследований В.Чумак и другие, позиция которых находит понимание и полную поддержку в среде литераторов. Их оценки как специалистов, неоднократно использовались в выступлениях литераторов (С.Плакчида, И.Драч, А.Сизоненко и др.) в качестве аргументов подтверждения неадекватности руководства республики по вопросам ее социально-экономического развития. Этому также способствовали публикации в газете «Литературна Україна» научных сотрудников институтов математики и экономики И.Мельниченко («Демократия и социализм» № 22 от 2.06.1988 г.), В.Черника («Демократия и бюрократия» № 24 от 16.06.1988 г.) и других сотрудников академических учреждений по указанным выше проблемам.

С апреля с.г. при Институте истории АН УССР функционирует

ЯПОНСЬКІ РИБАЛКИ СПІЙМАЛИ ГІГАНТСЬКОГО КАЛЬМАРА

Недалеко від північного узбережжя Японії в сітці риболовецького траулера потрапив восьмиметровий кальмар.

Як розповіли рибалки, 163-кілограмовий червоно-бурий головоногий молюск був ще живий, коли його затагли на борт, проте на палубі він швидко загинув.

За словами екіпажу траулера, загальна довжина кальмара разом зі щупальцями становила майже вісім метрів.

Тварина видавала сильний запах аміаку, тому рибалки їсти його не стали. Замість цього гігантську тушу було вирішено віддати в місцевий морський інститут для проведення досліджень.

У КРАЇНАХ, ЯКІ РОЗВИВАЮТЬСЯ, ЛЮДЕЙ З ОЖИРІННЯМ БІЛЬШЕ

Кількість людей, які страждають від ожиріння у країнах, що розвиваються, перевершує кількість надмірно повних жителів багатших регіонів світу.

Про це свідчать доповідь «Дієта майбутнього» одного з британських дослідних інститутів.

За даними доповіді, кількість людей з надмірною вагою у країнах з середнім доходом становить приблизно 900

мільйонів осіб. У той час як у країнах з високим доходом — таких людей близько 570 мільйонів.

Фаст-фуд, солодкі газовані напої та малорухливий спосіб життя — головні причини повноти.

За словами дослідників, якщо кількість людей з ожирінням продовжить зростати в тому ж темпі, лікарні не будуть справлятися з величезним потоком пацієнтів з діабетом, інсультами і серцевими нападами.

За матеріалами: Reuters

ВЧЕНІ РОЗКРИЛИ ТАЄМНИЦЮ БЛОЩИЦЬ

Вивчивши ДНК блощиць, дослідники виявили, що саме допомагає цим паразитам швидко повертатися до осель після знищення.

Дослідники з університету Шеффільда пояснили здатність блощиць до швидкого повернення після спроб позбутися їх.

Генетичний аналіз показав, що одна вагітна самка, якій вдалося уникнути знищення, може наново заселити оселю, швидко продукуючи нові покоління нащадків.

Вона може створити колонію із тисяч клопів, які паразитуватимуть на одній людині.

Проведене у Лондоні дослідження ДНК комах продемонструвало, що уся колонія блощиць у будинку чи готелі може походити від спільного предка або кількох самок.

Кількість паразитів може стрімко зрости за лічені тижні. І саме ця здатність, за словами науковців, може бути «ключем до успіху» клопів.

Стійкі паразити

Блощиці, які харчуються людською кров'ю, не можуть літати, і їхнє пересування на будь-яку відстань залежить від людини-носія.

За словами професора Роберта Батліна з університету Шеффільда, у середині XX століття блощиці майже зникли із Лондона, але їхня кількість знову зросла, починаючи з 1980-х років.

Серед можливих пояснень цьому — те, що на відновлення популяції комах могли вплинути нові транспортні шляхи та наплив іноземних туристів.

Вважають також, що вони стали більш стійкими до хімікатів, якими їх винищують.

«Кількість блощиць у містах різко зросла, але немає достовірного пояснення, чому так сталося», — сказав професор Батлін.

Він додав, що блощиці можуть про-

тягом місяця жити без їжі, очікуючи на появу людини.

В оселі, за його словами, можуть мешкати десятки тисяч комах, і усі вони намагатимуться прожити за рахунок людей.

«Якщо ви прогавите бодай одного, вони можуть швидко повиростати знову», — попереджає науковець.

КОМАХИ НЕ СПАРУВУЮТЬСЯ У ДОЩОВУ ПОГОДУ

Сексуальна активність комах зменшується у дощову погоду через пониження атмосферного тиску, пише журнал PLoS One.

Вчені з університету Сан-Паулу експериментували із трьома видами комах: жуком *Diabrotica speciosa*, метеликом *Pseudaletia unipuncta* і картопляною попелицею *Macrosiphum euphorbiae*.

Вони піддавали жука дії феромонів самок і досліджували його сексуальну поведінку за зниженого, стабільного і підвищеного тиску повітря.

З'ясувалося, що за зниженого тиску жуки менше рухалися і цікавилися самками, ніж за стабільного або підвищеного тиску. Якщо ж жуки все-таки спарувалися, вони витрачали на це менше зусиль і часу.

Аналогічно, самки метелика та картопляної попелиці істотно рідше закликали самців для спаровування за зниженого тиску.

Вчені вважають, що втрата інтересу до спаровування пов'язана з небезпеками, які становлять для комах дощ та вітер.

Крім того, вчені вважають, що зниження тиску може призводити і до зниження активності тварин, які харчуються комахами, й у підсумку атмосферний тиск може впливати на цілі екологічні системи.

Раніше вчені виявили, що постійний голод змушує личинок мушок-дрозофіл об'єднуватися у групи та поїдати родичів.

СМАКОТИНКА

Котлетки з сиром в духовці

Вам знадобиться: 500 г фаршу (свинина + яловичина), сіль, перець, 2 шматочки білого хліба (розмочити), 2 зубчики часнику, 1 цибулина, 1 яйце, майонез, 1-2 помідори, 100 г сиру.

Спосіб приготування:

У фарш додати сіль, перець, віджати хліб, натерту цибулю, часник і яйце, вимісити до однорідності.

Сформувати котлетки і приплюснути трохи, щоб вийшли коржики. Деко змастити олією і викласти котлетки на деко, змастити їх майонезом, поверх викласти

нарізаний кружечки помідор і посипати сиром.

Розігріти духовку до 180 С і запекти котлетки близько 30 хвилин. Смачного!

